

Arkusze testowy zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia konkursu.

OGÓLNOPOLSKI KONKURS HUMANISTYCZNY

TEST KONKURSOWY
klasa

GM 2

ORGANIZATOR

Omnibus

XVII EDYCJA
23 MARCA 2016

Czas pracy: 45 minut

WPISZ KOD SZKOŁY

Na starcie otrzymujesz od nas 108 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz dodatkowo 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników i innych pomocy naukowych. Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Zgłaszaj wszelkie nieprawidłowości. O szczegółach i wydarzeniach konkursu czytaj na stronie www.jersz.pl i fb.com/LowcyTalentowJersz. Wyniki konkursu będą dostępne 6 tygodni po konkursie.

Życzymy sukcesów i zapraszamy do testu konkursowego Omnibus!

Sławomir Leśniewski *Ameryka na nowo odkryta* (Polityka nr 30, 28 lipca 2007) fragment

Nie sposób z całą pewnością stwierdzić, ile razy Vespucci wyprawiał się do Nowego Świata. On sam pisał o czterech podróżach w 1497, 1499, 1501 i 1503 r. Jednak dostępne źródła potwierdzają jego uczestnictwo jedynie w wyprawach z lat 1499 i 1501. Nie są to jedyne niejasności lub raczej przekłamania pojawiające się w biografii florentyńczyka.

W 1506 r. w swoim rodzinnym mieście opublikował więc dzieło „List Amerigo Vespucciego o wyspach ostatnio odnalezionych w jego podróżach”. Zawierało ono niezwykle barwne relacje z czterech jakoby wypraw, w jakich miał wziąć udział, zawarte w dwóch listach napisanych w 1503 i 1504 r. Wypełniały je opisy klimatu, fauny i flory, obyczajów spotkanych tubylców, ale mało w nich było konkretnych danych geograficznych dotyczących omawianych ziem. To był jeden z koronnych argumentów przemawiających za uznaniem, iż Vespucci nie uczestniczył aż w czterech zamorskich wyprawach. Pojawiła się także opinia, iż podczas podróży do Nowego Świata jego rola była całkowicie podrzędna.

Autor dobrze wybrał miejsce publikacji – z dala od Hiszpanii i Portugalii, skąd pochodziła olbrzymia większość podróżników i odkrywców mających wiedzę o prawdziwych jego wyczynach. A Amerigo zawarł w „Liście...” takie informacje, które jednych musiał zdziwić, a innych z pewnością oburzyć. Swoją bowiem pierwszą podróż, z 1499 r., umiejscowił dwa lata wcześniej i przypisał sobie całą zasługę odnalezienia Perłowego Wybrzeża, będącego lądem stałym, nie zaś wyspą.

Talent literacki Vespucciego okazał się na tyle duży, by oszustwo uzyskało wszelkie pozory prawdy.

Pamiętaj! Wszystkie pytania odnoszą się do powyższego tekstu!

1. Powyższy tekst:

- A) zawiera elementy fikcji
B) można zaliczyć do literatury pięknej
C) ma charakter popularnonaukowy
D) cytuje fragmenty innych dzieł

2. Autor powyższego tekstu:

- A) przywołuje inny tekst
B) pisze o rzeczywistej postaci
C) korzysta ze źródeł
D) ma krytyczny stosunek do swojego bohatera

3. Celem powyższego tekstu jest:

- A) próba oceny rzeczywistego wkładu Vespucciego w odkrywanie Ameryki
B) analiza przyczyn wielkich odkryć geograficznych
C) opis Ameryki
D) przedstawienie nieścisłości w relacjach podróżnika

4. Piszący:

- A) koncentruje się przede wszystkim na faktach
B) wypowiada się w sposób emocjonalny
C) stwierdza, że prawda o Amerigo Vespuccim jest ostatecznie trudna do ustalenia
D) unika ocen

5. W powyższym wywodzie znajdziemy elementy:

- A) biografii
B) reportażu
C) recenzji
D) pamiętnika

6. Pierwsze zdanie powyższego tekstu;

- A) nie zdradza, kto jest jego głównym bohaterem
B) nie zdradza jeszcze tematu wypowiedzi
C) wprowadza myśl, która będzie rozwijana w dalszym ciągu wywodu
D) formułuje ostateczne wnioski

7. Podkreślone sformułowanie w wypowiedzeniu *Nie sposób z całą pewnością stwierdzić*:

- A) sugeruje brak pełnej wiedzy na dany temat
B) informuje o całkowitym braku wiedzy
C) wyraża emocje piszącego
D) sugeruje, że piszący nie mówi wszystkiego, co wie

8. Z powyższego tekstu możemy się dowiedzieć:

- A) z jakiego miasta pochodził Vespucci
B) jak brzmi tytuł dzieła wielkiego odkrywcy
C) gdzie zostało opublikowane dzieło Vespucciego
D) jak niegdyś nazywano Amerykę

9. Z powyższego tekstu wynika, że podróżnik:

- A) jest rzeczywistym odkrywcą Perłowego Wybrzeża
B) raczej nie brał udziału we wszystkich wyprawach, o których pisał
C) popełnił w swoim dziele błędy
D) nie miał pełnej wiedzy o krainach, które badał

10. Wyraz *niejasności* różni się od wyrazu *przekłamania* tym, że:

- A) *przekłamania* są raczej świadome, gdy *niejasności* mogą powstać przypadkowo
B) *przekłamania* są bardziej negatywnie zabarwione emocjonalnie od *niejasności*
C) *niejasności* mają zabarwienie pozytywne
D) *przekłamania* nie są tak poważnym oskarżeniem jak *niejasności*

11. Podkreślony wyraz w sformułowaniu *Zawierało ono niezwykle barwne relacje*:

- A) jest oceną
B) nie stanowi opinii
C) to epitet
D) jest oceną negatywną

12. Autor zarzuca dziełu wielkiego odkrywcy, że:

- A) opisuje klimat, faunę i florę
B) są mało konkretne
C) zawierają błędy
D) podróżnik nie zawsze mówi prawdę

13. Trafność wyboru miejsca publikacji dzieła Vespucciego autor tekstu chwali, ponieważ:

- A) podróżnik nie musiał się konfrontować z ludźmi, którzy mieli wiedzę o jego rzeczywistych dokonaniach
B) przedstawiało wiedzę o Nowym Świecie w rodzinnym mieście
C) odkrywca mógł uniknąć kompromitacji
D) łatwo można było tam dotrzeć do przygotowanego czytelnika

14. Autor powyższego tekstu chwali Vespucciego za:

- A) talent literacki
B) rzetelność badawczą
C) skrupulatność
D) ostrożność w formułowaniu sądów

15. Z powyższego tekstu można wywnioskować, że:

- A) źródłem pewnej wiedzy o świecie są tylko dzieła podróżników
B) wszyscy wielcy odkrywcy musieli wykazać się rzetelnością i odwagą
C) podróżnik raczej nie uczestniczył we wszystkich wyprawach
D) Vespucci czasem opisywał krainy, o których niewiele wiedział

16. Podkreślony wyraz w wypowiedzeniu *Nie sposób z całą pewnością stwierdzić*:

- A) jest rzeczownikiem
B) odmienia się przez przypadki
C) jest czasownikiem w formie bezokolicznika
D) jest orzeczeniem

17. W wypowiedzeniu z poprzedniego pytania:

- A) występuje przymiotnik
B) występuje czasownik w formie bezokolicznika
C) występują dwa rzeczowniki
D) występują dwa czasowniki

18. W zdaniu *Zawierało ono niezwykle barwne relacje*:

- A) występuje czasownik w formie nieosobowej
B) nie ma podmiotu
C) występuje czasownik w formie osobowej
D) podmiotem jest wyraz *relacje*

19. Wyraz *niezwykle*:

- A) odmienia się przez przypadki
B) jest przysłówkiem
C) jest przymiotnikiem
D) ma trzy sylaby

20. W wypowiedzeniu *Autor dobrze wybrał miejsce publikacji*:

- A) podmiotem nie jest rzeczownik w mianowniku
B) nie ma rzeczownika w mianowniku
C) nie ma rzeczownika w formie innej niż mianownik
D) są trzy rzeczowniki

21. W wyrazie *dobrze*:

- A) są trzy spółgłoski
B) jest więcej liter niż głosek
C) mamy jedną sylabę
D) są dwie samogłoski

22. W sformułowaniu *talent literacki* występują wyrazy:

- A) należące do tej samej części mowy
B) z których jeden należy do nieodmiennych części mowy
C) będące w tym samym przypadku
D) będące różnymi częściami mowy

23. *Koronny argument* to argument:

- A) rozstrzygający
B) niebudzący wątpliwości
C) najważniejszy
D) niepodlegający dyskusji

24. Wyraz *większość* jest:

- A) czasownikiem w formie bezokolicznika
B) czasownikiem w formie nieosobowej
C) rzeczownikiem
D) czasownikiem w formie osobowej

25. W wyrazie *tubylców*:

- A) jest więcej głosek niż liter
B) końcówką (fleksyjną) jest *-ów*
C) występuje tyle samo sylab co spółgłosek
D) nie ma końcówki (fleksyjnej)

26. Rola *podrzędna* to rola:

- A) główna
B) mało znacząca
C) najważniejsza
D) konieczna do odegrania

27. Wypowiedzenie *Pierwszą podróż umiejscowił dwa lata wcześniej i przypisał sobie całą zasługę*:

- A) jest zdaniem pojedynczym
B) to równoważnik zdania
C) to zdanie złożone współrzędnie
D) to zdanie złożone podrzędnie

